

ARHEOMETRIE ȘI ARHEOLOGIE. DESPRE STADIUL ȘI PERSPECTIVELE COLABORĂRII

Attila László, prof. emeritus, Universitatea „Al.I.Cuza” Iași

Lucrarea încearcă să schițeze tendințele principale, de ieri și de azi, ca și perspectivele cercetării inter- și pluridisciplinare în arheologie.

Disciplinele conexe arheologiei sunt cuprinse, în general, în sfera largă a arheometriei. După cum se știe, termenul de *Archaeometry* a fost creat în 1958 de profesorul Christopher Hawkes și a devenit, prin consens, denumirea colectivă a domeniilor științifice implicate-integrate în cercetarea arheologică. Rezultă clar, chiar și dintr-o scurtă analiză a datelor, disponibilitatea specialiștilor din domeniul științelor naturii (și nu numai) să integreze cunoștințele și experiența lor cu arheologia, tendința fiind crea unor noi domenii și ramuri ale *arheologiei*. Astfel, pe lângă deja cunoscutele geo- bio- și etnoarheologia, se aliniază acum *arheologia* biomoleculară, dar și *zooarheologia*, ce câștigă teren și în Europa centrală și răsăriteană față de tradiționala *arheozoologie*, fără a mai vorbi despre mai cuprinzătoarea *știință arheologică* (*Archaeological Science*, termen ce tinde să reunească toate domeniile arheometriei). Rostul acestor restructurări este depășirea colaborărilor ocazionale, la nivel de expertiză, și participarea, ca parteneri egali, în cadrul departamentelor de arheologie, la realizarea unor proiecte de cercetare comune, ce vizează elucidarea inclusiv a problemelor majore («istorice» în sens larg) ale arheologiei.

Cît privește stadiul cercetărilor inter- și pluridisciplinare în arheologia românească, bilanțul nu este foarte optimist, după cum rezultă din studiile publicate în ultima vreme pe această temă (vezi, de pildă, Popovici D. ed. 2002 ; Popovici D., Anghelinu M. eds. 2006). Mai recent, comunicările și posterele prezentate la *Simpozionul Național de Arheometrie, București, 28-29 octombrie 2010* (vezi Constantinescu B. et al. eds. 2010) ca și la *Primul Congres Arheoinvest. Cercetarea interdisciplinară în arheologie*, Iași, 10-11 iunie 2011 (vezi Cotiugă V. et al. eds. 2011), desfășurat pe secțiile de geoarheologie, bioarheologie, investigații fizice și chimice, etnoarheologie și arheologie experimentală, pot oferi o imagine de ansamblu asupra preocupărilor în domeniu și despre nivelul de integrare al acestor investigații în cercetarea arheologică. Noile cercetări și colaborări vor putea să ilustreze mai bine, în ce măsură corespunde cercetarea arheologică interdisciplinară românească de astăzi dezideratului « *if archaeometry is not archaeology, then it is nothing* », formulat de profesorul australian Rhys Jones încă în 1982, și reafirmat recent, programatic, de Michael S. Tite, șeful laboratorului de arheometrie de la Oxford (vezi Tite 2002).
